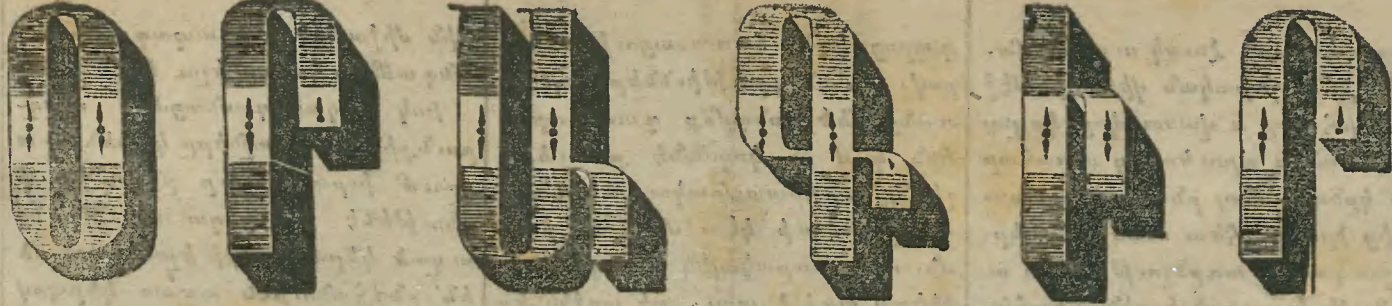

Օրագիրը կը հրատարակուի առ մէկ օր ընդ 'ի կիրակի և տուն օրերէն :
Հարեանք գինն է Պոստը հաւասար կանխիկ 280 դրոշմ, իսկ գաւառաց համար կանխիկ 21/2 Օսմ. ոսկի : զոր բաժանորդ գրուի ուղղորդելը կը պարտաւորին կամ իրենց ուղղակի մեզ զրկել և կամ յիշեալ գումարը վճարելու համար Պոստ մէկը ցոյց տալ :

Օրագիրն հասար 4 դրոշմ կը ծախուի :
Դրանուցման տողը առաջին անգամի համար 5 դրշ, երկրորդին 2 դրշ. և աւելի անգամներու համար ուրիշ սահմանափակ կը լըլայ :
Համար և ուրիշ գրութիւնք պէտք է զրկել ֆինանսըստ ետգուշու Կոստանիան խան 4 թիւ սենեակը : Օրագիրն խօսաւարանի անուան :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՔԳԱՅԻՆ ԵՒ ԵՌԵՒՏԵՐԵԿԱՆ

ԵՐԵՒԱՆԻ ՏԱՐԻ

1877 ՅԱՆՎԱՐԻ 14

ԵՐԵՒԱՆԻ 16 ՕԴՈՍՈՍ 1877

ԱՄԵՐԻԿԱՆ 28 ՕԴՈՍՈՍ

ԹԻՒ 526

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 18 ՕԴՈՍՈՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Խոսկիւտարու Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի պարգևատրուած հանդէսի օրը խօսաւոր և հետեւեալ ճառը : զոր արժանի կը դասեմք հրատարակել :

Բոլորէ մը Զեր պատուաւոր ուշադրութիւնը կը խնդրեմ : Այդպէս աստիճանական փոփոխութիւն և փոփոխութիւններ :

Սոյն պահուի իր հիմնական հանգիստի մը երկու բառ տարածանքով պիտի լուսնայ այս Արտեմիտանիան : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Պիտի ներուի Հայաստանի մը յայտարարելու պիտի անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Օրը կան, որ ամբողջ տարիներու փառքն ու մեծութիւնը կը համարուին : Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք : ինչպէս որ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ աղջկանց վարժարանի կ'անուանենք :

և աղափութեան ինչ անասակ բա-
ներ ըլլալուն վրայոք ալ իր նոյն
յանդուգն հասարկին մէջ իր անկա-
նոն դրացողութիւններէն զատ ոչ
աւանդական հնուութիւն և ոչ փոր-
ձառական գաղափար ունեցած ըլ-
լալով իր գրեթէ չարագործեա-
նը կընտրէ միայն այն նիւթը, որո-
վոյ հաճոյք մը կըդաւ, և կը գրէ
այդ նիւթին վրայ, միայն ինչ որ
կերեակայէ միանգամայն կընայ ի-
գիւր առնուլ, զի աղատ է այդ մա-
թին իր դաստիարակին քովը:

Նա քանի իր զգացումներն ի-
գիւր առնուլ, ապա ինչ կը յառաջ-
գիւնջ զգալու դործողութեան մէջ
իսկ ընդհակառակն քանի առաւել
զգայ տը չափ անկանոն և թիւր
են իր զգացումներն, զի զգացման
կարողութեան այդ գործողութեան
դարձեալ սոսկ մանկական քննադ-
ման մը քան ուղիղ դատմանը կա-
նոնաւորեալ զգացողութեան մը ար-
գիւնքն է, որովհետեւ չէ՛ աւան-
դուած իրեն կիրքերու կանոնաւոր
կիրառութեան նպաստող այն դա-
տող կարողութիւնը, որ կը գոյա-
նայ միտքն այն գաղափարներուն
վարժեցնելէն, որք կը դժն սիրոյ
և աղափութեան օրինական սահ-
մանները:

Այս տեսակ թիւր դաստիարա-
կութեան մը արդիւնքն ուրիշ բան
չըլլար, եթէ ոչ այն որ աշակեր-
տուհին յարգուն հասած ժամա-
նակ կատարելագոյն տրամադիր կը
դառնայ սիրոյ և աղափութեան մը
զոր միմիայն կ'զգայ մարմնայ միջո-
ցաւ և չի կրնար իմանալ ու ճանչիլ
մտքին և հոգւոյն միջոցաւ, որ ճշ-
մարիտ սիրապարտութեան և օրինա-
կան աղափութեան միակ շաւիղը
ըլլալով, անհրաժեշտ է ուսանիլ
աշակերտուհւոյ մը:

Ահաւասիկ յայտնապէս կը տես-
նուի թէ՛ դաստիարակ մը բարդակա-
նի և աղափութեան գիտութեանց
որ առարկան տեղեկ և վկայեալ
բարիք և մաքուր անձ մը ըլլալու
է, որ իր դաստիարակութեան
գործնական օրինակներով ոչ թէ
զրգիւն և իրաւունք տայ նոյն թիւր
եղանակաց կիրառութեանը, այլ
ընդհակառակն կարենայ աշակեր-
տուհւոյն ապօրինաւոր արամադ-
րութեանցը դէմ իր օրինաւոր յառ-
կութիւններով և գիտական դա-
տերով մաքառել և յայտնել ա-
նոնց, որոյ արդիւնքն ըլլայ աշա-
կերտուհւոյն բարի, համեստ և օ-
րինաւոր մարդ մ'ըլլալը: Ասի խոր-
ընդ միայն բարդական կողմն է,
իսկ իրեն միջանկեալ պարագայ,
կարծեմք աւելորդ չըլլար նաեւ մէկ
քանի տողով նոյնին ուսումնական
կողմն ալ գիտել:

Աղջիկ մը—ինչպէս նաեւ մանկ մը—
հիմնապէս դաստիարակելու միջոց,
դասի ըստ կարի բնութեան հան-
գամանոցն ու գաղափարացը խելա-
մուտ ընեն է. ապի ուրիշ բանով
չէ՛ կարելի, բայց եթէ դպրոցա-
կան մանկան մը շարագործեանց
համար փոխանակ վերացական այն
է զգալական կամ իմացական ա-
ռարկաներու՝ բնութեան անաս-
նիւն և թանձրացեալ առարկա-
ներ, նիւթ ընտրելու է, զի նախ
եթէ վերացական առարկայ մը
մէկ աստիճան ներգործութիւն
կունենայ մանկան իմացողութեա-
նին ու զգացմանը վրայ, տեսա-
նուն առարկայ մը առաւել աստի-
ճանաւ կունենայ այդ ներգոր-
ծութիւնը, երկրորդ՝ մանուկն իւ-
րով տակաւ առ տակաւ բնութեան
մէջ մի հանգամանաւ ըլլայ նոր ի-
նտրոյ գաղափարներ հաւաքելով իր
մտադր մէջ, բնական հետաքրք-
րութիւնը կակի գուն գործուն այն
համարամանայ խորթ թափանձեալ
և հետաքրքրել անոց սկիզբն ու

պատճառները, հուսկ ուրեմն մա-
նուկն իր դպրոցական վիճակին մէջ
զերծ ի հոգոց և վաստակոյ կըլլայ
բնութեան և արուեստից սիրահար
մը, կընտրեալայ բնական առար-
կայից իրարու հետ ունեցած ներ-
դաշնակաւոր առնչութեանցն ու
անոնցմէ իւրաքանչիւրին սեպհա-
կան սահմանացը, որք օրինական ա-
ղափութեան դաստիարակողութեան
մէջ աղջիկ

Արդ կ'եղբայրացեալք թէ՛ աղջիկ
մը մեր վերոյիշատակեալ եղանա-
կաց առաջնութիւն միմիայն խանգար-
եալ սիրոյ և աղափութեան մաս-
նեալ օր քան զօր անկարելի երե-
ւակայութեանց տակ կը հիւծէ,
մինչդեռ երկրորդով օրինաւոր սի-
րոյ և աղափութեան գաղափար-
ներով զիտութեանց մէջ կ'առա-
գանայ:

Բայց ո՞ր դոնեւոր է աղջկանց
այս տեսակ կիրթ և գիտուն դաս-
տիարակներ — շատեր այս հարց-
ման կը շտարին պատասխանել,
իսկ մենք կ'ըսենք— այն վարժապե-
տական դպրոցներուն մէջ, զոր հի-
մայ չունիմք և կարծեմք, ունե-
նալու ալ բնաւ միտք չունիմք:

Տղէտ դաստիարակներու կողմա-
նէ ի դործածուած բարոյք և հա-
մեստութեան առիթ տուող միջոց
ներուն երկրորդն ալ աշակերտուհի
եաց հրապարակային վիճաբանու-
թեանց բռնութիւն, կամ թաղային
և աղջկային կուռ մը մէջ մէկ քա-
նի կամ աւելի աշակերտուհեաց
խմբովին խնդրոյն այս կամ այն
կողմը բռնել և ոչ սկզբունք մը այլ
անհատ մը պաշտպանելու հրապա-
րակային փորձեր փորձելն է:

Բացառեմք բնածինս որ բաւ մը
հասկնամք, զի նպատակին բան
մը ըսած ըլլալ չէ, այլ մեր ժո-
ղովրդեան մէջ ոչ մեզմէ դիտուն
այլ մեզմէ բաւական գիտնող իւր
բնի յոգնու իրենց դասակաց բա-
րի դաստիարակութեանց օր-
հասկնալիքն է:

Այս վերջին աղջկանց դաստիա-
րակութեան այնչափ անյարմար և
փրստակար միջոց մ'է, որ բացառ-
ութեաւ համար բաւական է յայտնել
թէ՛ բնաւ երկրպագուն լուսաւոր
եալ երկրի մը և մինչ իսկ Ամերի-
կայի մէջ տեսնուած և լուսած բան
չէ որ դպրոցական վիճակ ունեցող
15-17 տարեկան օրիորդներ աղջա-
յին կուռ մը ժամանակ յոյ գեալ
խնդրոյ միջամտեն հրապարակաւ և
մէկ կողմանէ պաշտպանութեան
իսկ միւս կողմանէ հակառակորդի
մը դերը կատարեն, որովհետեւ
դպրոցական օրիորդ մը ոչ իրաւա-
տութիւն ոչ յարմարութիւն ունի
այդպիսի պաշտպանութեան կատարելու
քանզի օրիորդ մը երբ իր ծնողաց
կամ խնամակալին կենդանութեանը
այդպիսի պաշտոն մը կը վստահե-
հրապարակաւ, և կը յայտնէ նախ և
առաջ թէ՛ ինքը անկախ իր ծը-
նողքէն կամ խնամակալէն կը վա-
րժէ արանց հաւասար աղափութ-
թեան մը և քննող նման ոչ ոք առած
է իր պաշտոնին ամէն հետեւանցը
նիւթակայ գանձելու և անոնց դի-
մադրաւելու:

Այսպէս աղջիկ մը իր ընտանե-
կան ոչ—աղաւ կենսութիւն վրայ հը-
րապարակային աղաւ կենսութեան
կը յաւելու. բայց և այնպէս այս
երկու կենսութեան իրարու հակա-
ռակ հանգամանքներ կը ներկայ-
ցնեն, և աղջիկ մը չի կրնար այն
երկու կենսաց արժանիքն ի միասին
փայտել, արանց մէկը ընտանեկան
կենսութիւն ըլլալով կը տարբանայ
համեստութենէ և ոչ—աղափութե-
նէ, իսկ միւսը հրապարակային
կենսութիւն ըլլալով կը տարբանայ
անկախութենէ և աղափութեանէ:
Գաղափարական աղջիկ մը կրնայ հը-
րապարակ ելնել և այն ալ միմիայն

դպրոցական ճառասացութիւննե-
րով, որուն գրութիւններն ալ ա-
ռանց մեծ խնամք դաստիարա-
կին կամ իր կողմանէ քննուելու
չեն կրնար հրատարակուիլ, այնպէս
որ չը գտնուի կէտ մը կամ բառ
մը, որ հասարակային քննադատու-
թեան առիթ տայ, զի աղջիկներ
այն արու դպրոցականներու չափ
աղաւ չեն գրական ասպարէզին
մէջ, որք կրնան այն ամեն տեսակ
գրութիւններով երեւիլ յասպա-
րէզ, որք իրենց աղջկայնութեան
և քաղաքացիութեան իրաւասու-
թեան աստիճանին չեն հակառա-
կիր և որք բարոյականի համեմատ
ոճ մը կը կրեն:

Ուրիշ խնդիր է որ իգական սե-
ռին իրեն աղջկային անհատ և իր-
ընդհարացի՝ արանց հաւասար
ճանչուելով՝ համարման իրաւունք
և պարտք մը կունենայ, որ տեսն-
դպրոցական օրիորդներ ալ իրեն տ-
րու կրնան գրական ասպարէզին մէջ
աղաւ ըլլալ, որ ցարդ ոչ թէ մեր
աղջիկն, այլ նոյն իսկ եւրոպական
էն լուսաւորեալ աղջացը օրիորդ
Անգլիոյ, Պէլճիոյ և այլնի մէջ ըն-
դունուած սկզբունք մը չէ:

Չի մոռնա՞ք յայտնել նաեւ թէ
այս մասին անտարակոյս քիչ մ'ա-
ւելի ընդարձակ սահմանաւ պիտի
խօսենք երբ խնդիրն փոխանակ օ-
րիորդաց, ամենաանցեալ կանանց
վրայ ըլլալ:

Գ. Վ. Սեւե-
նիստ

ԿԵՆՏՐՈՆԱՅԻՄ ԵՒ ԱՊԱԿԵՂՈՒ-
ՆԱՅՈՒՄ
Ա.

Բաւական տեսնէ ի վեր այս եր-
կու բառերը հրապարակին վրայ
յաճախ տեսնուելէն վերջը, այս
անգամ աղջկային ընդհ. ժողովոյ
գիւնդին վրայ երեւեալաւ բաղդին
ալ արժանացաւ:

Այսպէս զգործողութեան ար-
գիւնքը վայելելէն վերջը Հայերս
դեռ նոր արթնացած խոր քունէն
և հիմայ ելանք օրոշելու թէ՛ կեդ-
րոնացման հետեւինք թէ՛ ապա-
կեդրոնացման:

Շատեր դեռ անձամբ են այս
երկու սկզբանց ինչ ըլլալուն վը-
րայ, ուրիշ համառօտիւ մը բա-
ցատրենք:

Այսպէս մէջ երկու տեսակ
գործ կայ. մին մասնաւոր, միւսը
ընդհանուր. կեդրոնը բնդհանու-
րին իսկ ճիւղերը կամ անհատները
մասնաւորին տեսնու չենք են:

Այս մասնաւոր գործ՝ իր մէջ
կը պարտնակէ ընդհանուրին մէկ
մասը. զի այդ մասնաւորներու կա-
պակցութեամբ գոյացած է կեդ-
րոնը:

Կեդրոնացումը բնածին սկզբ-
բունքին հետեւողներուն ձեռքի ա-
մենապարտ որ փառնէ՝ մասնաւոր
գործոց մէջ գտնուած ընդհանու-
րին մէկ մասը. ասորք այդ մասն
առնելով իրենց մաս մը իրաւունք
ամեն մէկ մասնաւոր գործին կու-
ղեն միջամտել և կը պնդեն թէ՛
առանց կեդրոնին գիտակցութեա-
լը որ և է մասնաւոր գործ տես-
նուելու չէ:

Իսկ ապակեդրոնացման սկզբ-
բունքին հետեւողներուն անհեր-
քելի ապացոյցն է մասնաւորաց
գործերու ազատութիւնը:

Ժին միջամտելու և ապագային լաւ
անգամներ հասցնելու է:

Իսկ ապակեդրոնացման սկզբ-
բունքին հետեւողները կ'ըսեն՝ ըստ
որում իւրաքանչիւրը ընտանիք ի
բնութեան իրենց զաւակը իրենց
ուղած կերպով կը թելու կոչուած
են՝ ընդհանուրէն աղաւ կերպով
պէտք է իրենց այս պարտաւորու-
թիւնը կատարեն:

Այսպէս իմացիր նաեւ միւս գոր-
ծերն. օրինակի համար՝ թաղ մը
կամ գաւառ մը կ'ուղէ իր մասնա-
ւոր յիշման պատկանեալ գործերն
կեդրոնէն ազատ կերպով տեսնել:
այս և ապակեդրոնացումը մը. իսկ
պատրիարքարար կ'ուղէ որ՝ որեւէ
թաղ կամ գաւառ առանց պատ-
րիարքական կեդրոնին հարցնելու
բնաւ գործ մը չը տեսնէ. այս ալ
է կեդրոնացումը:

Բայց արդեօք կարելի է մեր աղ-
ջիկն համար կեդրոնացման սկզբ-
բունքին հետեւիլ. այս մասին ա-
ռանց երկար բացատրութեանց դի-
մելու, սա միայն յառաջ կը բե-
րենք թէ՛ ձրի ծառայութեան բո-
կոց բունքի վրայ հիմնուած վար-
չութիւն մը՝ շարաթը օր մը մի-
այն և այն ալ 3-4 ժամ գումա-
րելով 3 միլիոն Հայուն գործելիք
բաները ոչ միայն քննելու այլ ժա-
մանակին հրաման տուող անդամ
կրնայ իմիջ բաւել. մուցանք գա-
ւառներու այն մեծ գանգատը թէ՛

Պատրիարքարարն ուղղեալ հաղա-
րներով նամակաց մէկուն անգամ
պատասխան չեն կրցած ընդունիլ:
Գալով խնդրոյն միւս կողմը սա
մեծ փնտրել կը բաւէ ցուցնել թէ՛
եթէ կեդրոնացման սկզբունքը ըն-
դունինք ընդհ. ժողովով՝ այն ա-
ռանք Պատրիարք մը կրնայ բոլոր
աղջիկն յաւիտեան փնտա գալիք
ստորագրութիւն կամ խոստում մը
տուլ Բ. Դրան և աղջը չը կրնար
այդ խոստումը ետ դարձնել, զի
կեդրոնացման սկզբունքով ոչ թէ
Պատրիարքարարն աղջիկն կամքէն
այլ աղջը Պատրիարքարարին կամ-
քէն կախեալ կը մնայ:

ՍՈՒՐԻ ՏԵՂԵԱՅԻՄ ԵՒ ՆԻՒՐԸ
(ՏԵՂ. Օրագիր Բ. 325)

Այս մեր օրինաւոր առա-
ջարկութիւնն ինչպէս որ քննարկու-
նի է խաղաղասէր անձանց, ի հար-
կէ Լատինաց խաղաղասէր սրտին
ծանր պիտի գար և եղաւ այնպէս
փաստ զի եթէ գործը այս եղանա-
կաւ սկսուէր, անոնց չար և յարժը-
տակիչ խորհուրդը իրենց սրտին
մէջ պիտի խղդի մը փնտր, և ի-
րենց նպատակին հասնելու համար
միջոց պիտի պակտէր և չպիտի
կրնային իրենց բաժն խորհուրդը
զլու ի հանել ի փնտա երկուց աղ-
գացս, մասնաւոր Հայոց աղջիկն,
կըք այս խաղաղասէր առաջարկու-
թիւն լսեցին, զոր արդէն Յունաց
Ամեն Ս. Պատրիարքն ամենայն օր-
րով ընդունած էր, ի խոր խոցեալ
խոռովեցան Լատինք, և փոքր մի
յառաջ իրենց այն քաղցը և հեղ
խօսուածքը, եղբայրութիւն թիւնե-
րը, զոր առատօրէն կը խոստանային
մեզ, առ ի պաշարել և խաբել,
և որով զմեզ զբաղեցուցած իսկ
էին քանի մը օր առ ի օրինաւոր
պատրաստել իւրեանց մեքենայու-
թիւնները՝ ի դառնութիւն փո-
խեցին որով և բոլոր շանքերն և
աշխատութիւնները անօգուտ ե-
ղան:

Հայք և Յոյնք մինչդեռ այս օրը
տամաշ եղելու ի հացը վրայ կը
խորհնէինք և ելք մը գտնելու հա-
մար ուրիշ եղանակ կը մտածէինք,
մէկ մ'ալ լսեցինք որ Լատինք ի-
րենց գերեզմանատան պատը սկը-
սեր են շինել կայծակի արագու-
թեամբ, և երբ հարցուցինք թէ՛

այդ ինչ ընթացք է որ բռնած էք,
ոչ ապաքէն դարձեալ խորհրդակե-
ցէինք պիտի, և որ և իցէ կերպիւ
համաձայնութեամբ պիտի սկսէինք
այժմ դուք բոլոր ձեր ըսածները
մոռնալով անոր հակառակ ի գործ
կը դնէք, և եթէ մտքերնիդ բարի
է, ինչու աղջկէս առանձին, ին-
չու առանց լուր տալու մեզի, և
ինչու այնքան կատակով տրագու-
թեամբ կը գործէք, միթէ անկա-
րելի բան մի էր անոր միջոցը գըտ-
նալ, կամ համոզել և կամ հա-
մոզուիլ:

Պատասխան տուին անոնք մեզի
ըսելով թէ. «Այո՛ մենք ալ այնպէս
ըլլալը գիտեմք, և կ'ուղէինք ալ,
որ և իցէ կերպիւ վերջ մը տալ,
այլ երբ նայեցանք որ դուք պատ-
յնելու միտք չունիք, եթէ ձեզ
մնայ, չատ պիտի ու չանայ, մեզի
ալ մեր Տէրութիւններէն սաստիկ
հրամաններ կան որ սուանց ժամա-
նակ անցընելու գերեզմանատան
պատերը լրացնենք. վասն որոյ
ձեզ լուր տալու հարկ չմնաց —

Մենք այս բանի վրայօք ինչ որ
կարելի էր ընել ըրինք իղզէթ խա-
չայի օրով. և անձամբ ինքը եկաւ
նոյն տեղը, ինչպէս յառաջագոյն
ալ պատմեցաւ, և անոնց երե-
սին ըսաւ. «Իրաւունք չունիք
Հայոց գերեզմանատան վրայ դուռ
ձգելու, քանի որ արեւմտեան կող-
մը թաղաւ որական ճանապարհ կայ,
ես Գուտուս Մութասարըքը ըլլա-
լով այդ տեղ Հայոց իրաւանց վը-
րայ ձեր դուռը չեմ ճանաչեր. ի
Բայց ո՞վ էր լուրը. Մութասարը-
քին ըսած խօսքերը բոլորովին ա-
պարդիւն մնացին, վասն զի արդե-
րէ չկարողացաւ. ահա այն է, որ
մնաց, քանիցս անդամ Բ. Դուռն
ձանձրացուցինք, այլ անօգուտ և
չեմք գիտեր թէ ինչու համար մեր
գործերը այսպէս երեսի վրայ կը
մնան:

Ահա վսեմ. Տեարք, պատմեցի
բոտ ձեր Բարձր հրամանի, ըստ
Ս. Պատրիարքը, և ահա անանա-
տա եղաք Օսմանեան բարեփոխում
Տէրութեան այսքան դարերէ ի
վեր հաւատարմի հպատակին այս
ձրանչիական միաբանութեան ե-
րեսէն քաշած անտանելի նեղու-
թիւնները, հալածանքները և բրոժ
կրուստները, զորս ձրանչիականք
յաւիտեական խաղաղասէր ձեռք
կը գրանեն, իւրեմն Տեարք իմ
կը խնդրեմ իմ կողմէս իմ Մեծա-
ղք և խնամաւորութեամբ որիս
հաւատարմի հպատակ Հայոց աղ-
ջիկն իրաւանց կորուստն իսկի՞նչ
ըլլէ. ի հակառակութեան իմացու-
ցէք, և նորին հայրական քաղցը
սկսնալով իսկները և գիտութիւն-
ները իւր սիրելի հպատակին իրա-
ւանց վրայ դարձնելու միջնորդե-
ցէք, և եթէ դուք վսեմ, Տեարք,
այսքան մանրախոյզ քննութեամբ
յայտնի տեսնելէն և իմանալէն յե-
տոյ դարձեալ զանց պիտի ընէք,
ինչպէս ըրին Ձեր նախորդները,
կը խնդրեմ այս օրէն ասացէք ո՞ւմ
դիմեմ, զով աղաչեմ, զով միջ-
նորդ գտնեմ, ասացէք ինձ կ'աղա-
չեմ, զի այս ցաւերը զորս ձրան-
չիականք հետզհետէ հասուցած են
մեզ և միշտ կը հասցընեն, ալ ան-
տանելի մեղի և անհամբերելի Ա-
սացէք Տեարք իմ, եթէ բարեխը-
նամ Տէրութեան չուղէր մեր աղա-
չանքները լսել, մեր կորուստները
տեսնել, որ երբեք չեմ յուսար
սասցէք մեզի, վասն զի մենք հոս
այս մարդկանց ձեռքը գերի և խա-
ղալիք եմք եղած. ալ չպիտի համ-
բերեմ. և ամենայն զորութեամբ
պիտի բողբոքեմ և չպիտի գաղա-
րեմ ի իւրեղբայր:

Մեծաղք Օսմանեան Տէրութեան

Քեան վեհապառ թագաւորին մե-
լոյ ըստ վսեմ. վախի փաշայն,
երբէք ընդերը իւր հպատակակար
բնութիւնը, որ իւր իշխանութեան
տակ գտնուած հպատակաց ար-
քար իրաւունքը կորստի, ասոր
յայտնի ապացոյց կրնայ սեպտի
ձեր սուրբ Յակոբայ տաճարին
ինքիւրը որ այսօր աչքերնուդ դի-
մացն է, որուն համար ահա յա-
տուկ հրամաններ և քննիչ խրկեց
Պարոյն Նորին վեհապառ թիւն,
և զմեզ ի Դամասկոսէ կոչեց:

Այս, եղած է ժամանակը որ
Տէրութեան օրինաւոր չեն կրցած
հասկնալ և ի վերոյ հասկնալ
բաներուն վրայօք ալ յանկարծ
վեհապառութիւն չկրնար բլլալ և
բլլայ ալ օրինաւոր չէ, ոյր վասն
կերպարի երբեմն միջոցը, բայց ոչ
երբեք կը մոռցուի, այլ երբ օրի-
նաւոր կերպիւ գործին իսկութիւնը
կը յայտնուի և կը տեսնուի, իսկոյն
արդար վեհապառութիւն ալ վե-
րայ կը հասնի. ասոր պէս ալ նա-
յիցեք այս գործերուն մէջ որքան
հնաւայի կէտեր կան, որ մենք եր-
բէք չենք գիտեր, և չէր ալ յո-
սացուեր, որ այս աստիճան հակա-
ռակութիւններ եղած ըլլան, ան-
յոսայի բաներ, անընդի խորհա-
կութիւններ գուրա ելան պտուե-
ցին, և է որ գործը ինքնին յոյս-
նեց. ի հարկէ այս մեր տեսածնե-
րը, քննածները և լրացները բոլոր
պիտի տեղեկագրեմք Բ. Դրան և
պիտի ծանուցանեմք մի ըստ միջէ,
և Բ. Դրան ալ ըստ այնմ կը տես-
նան. ուրեմն գուր երբեք կըստ
կամ մի բնէք. արդարապէս գրեւ
կըսենք ճիշտ էստ իսկնը հասկնալ-
նի մեր պարտաւորութիւնն է, ու-
րեմն գուր միտիտ կայեք, և ըստ-
լով վերջացուցին թէ վսեմ. վախի
փաշայն և թէ վսեմ. Միւսի փեփե-
տին բնի խօսքերը:

Դարձեալ վսեմ. վախի փաշայն
յուսեցուց անը թէ փաշայնի
առաջնութեամբ, ձեր ըրածներէ
չստ բաներ հասկցուեցաւ. և շատ
մը մտի մտածած պարտաւորի
ըստաւորեցան, բայց ինչ պէտ
կը թուի, որ նոյն գոնեք այդպէս
անիրաւարար ձգտելուն զիտաւ
պատճառ մը պիտի ըլլայ, վասն զի
իւրեք որ թէ իրենց ըստած յատ-
կաները (խորհրդայն) թէ ձեր քա-
չածը յայտնի կը ցուցնեն որ խա-
նոյ գերեզման տուն արեւմտեան
կողմը օրինաւոր ճամբայ կայ և ի
բնոյ տեղի գիտնիք և անկէ գուր
բանաւ, այդ մարդ ինքեք այդ քան
իրաւունք չհանցողիքն չեն ի
հարկէ գիտեն. բայց ինչպէս կա-
րելիք իրաւունք վրայ ունէ՞ք ձեր
բոլոր աշխարհի և Տէրութեան հա-
կաւակ է այդ և կատարեալ բռ-
նութիւն. ուրեմն եթէ այս բանի
յատուկ պատճառ մի կայ թէ
ձեր և թէ լատինաց կողմէն այն
ալ եթէ իմացնէք, և աւելի ան-
կ'ըլլայ, գուցէ գործին ալ աւելի
գիտութիւն կ'ընծայէ. ըսէք ու-
րեմն:

Բանի որ Ձեր վսեմութիւնը կը
խաղաղէ և կը կասի իմանալ բուն
իսկ արժանաւոր այն սրտամաշ գոր-
ծայն, ուրեմն պարտաւոր եմ Ձեր
Մեծութեանը պատմել նոյն իսկ
արմատական պատճառը, ըստ
Ս. Պատրիարքը և սկսաւ այսպէս
պատմել միջոցաւորէ: (Միւս)

Երբեք 20 ի մօտ Չուգուր չէլմէն
վարպետներ ազգասիրաբար Սա-
մաթիա գալով՝ Նունեան վարժա-
րանի տակը շինուած խանութնե-
րու մէկ մասին կամարը գործու-
ցին ի մեծ շնորհակալութիւն թա-
ղեցաւ:

Այս առթիւ կ'իմացնենք թէ՛
Նունեան վարժարանի հիմնը լը-
մնացած են այս շարքում ալ տա-
կի միւս խանութներուն կամարը
գործարարով՝ դաւ շարքում Նունե-
եան վարժարանի պատերը կրնան
սկսուիլ:

Արդէն Սահակեան վարժարանի
մէջ մէկ ամսոյ գործ հաղի մնա-
ցած է. վրան գոցուած է, ձե-
ղուններու (թաւան) քամուիլը լը-
մնացաւ մօտեցած և տախտակա-
մածները (տեօյեմէ) պարտաւորե-
նաւ. գուր իր կողմը սկսած է ձե-
րուիլ:

Մէկ երկու շաբաթ է ի վեր նը
հրադրութիւնը գաղաթ է. ասի
ոչ թէ ուրիշ պատճառ մը համար
է, այլ անոր համար միայն որ նա-
խապարտաւորութիւններ կան նը-
հրադրութիւնը միայն յանուն Ս-
Դեղորդ եկեղեցւոյ և Սահակեան
վարժարանի շինութեան շարունա-
կելու. կը յուսանք որ մէկ քանի
օրէն այդ խնդիրն ալ վերջնական
կերպով կը լուծուի և կը ծառայ-
ուի սրբոյ հասարակութեան:

Երեկ Սոյ Նիկոլոյ չորս ու-
տիկանութեան զինւորներով ա-
ռօք փառօք Պոլսի բերուեցաւ:

Մամուլի 17 օգոստ. 1871

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութեանը
որ բանք՝ այդ եւս հա բառը յետո
կայեք և մէկ երկու հարիւր լի-
րա ալ հաւաքեցէք Սահակեան
վարժարանի և եկեղեցւոյ համար
որ մենք ալ այդ յետո կ'ուսումն
նալ էներով պարծենանք զքեզ
կրկին գովելու: Պ. Պ. Ն.

Մ. Խմբագիր.
Յուսիք է ինչ Մանգուէի մէջ
քանի մը զեռհասներ տեսնել. փա-
ռուեան էֆենտի, այդ եռհա բա-
ռը քեզի ո՛վ ուսոյց, վաղցի սրի-
կաներու բերեւէն կը լսեմ եւ այդ-
բառերը ոչ թէ լրագրագետի մը
գրչին. ափսոս. . . եւ քեզ հա-
մար բաղնիքի մարդոց գովասա-
նութիւնը բռն էմ իբրեւ իրական
սեռին բարեբարը Աղապեան դըպ-
րոցը տեղեկէ և բարոյական գա-
տարակ մը. ինչու այս օրերս մեզ
ամբի և խաղաղակ ըրիր, չէ թէ
մեզ և մեր դասակներն ալ. ինչու
մեր գուրակացը ազգային վրայ
խորհրդածութիւն չեն ընել. արդ-
նեքեք մեր համարձակութ

